

ת"פ 24954/06/19 - מדינת ישראל נגד איציק וזאנה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 24954-06-19 מדינת ישראל נ' וזאנה(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד אריאלה נבון

המאשימה

נגד

איציק וזאנה ע"י עו"ד שי ויזלברג

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות איומים, תקיפת שוטר, תקיפה הגורמת חבלה של ממש והחזקת סכין. ואלו הן עובדות כתב האישום:

ביום 6.6.19 הגיע הנאשם לפיצרייה בישוב מבשרת ציון, והבחין שם באדם המוכר לו באופן שטחי (להלן: **המתלונן**). הנאשם פנה למתלונן ואמר לו כי הוא רוצה לדבר איתו, והמתלונן השיב כי אינו פנוי. בתגובה שלף הנאשם מתיקו פותחן בקבוקים ובו להב באורך 5 ס"מ, ניגש אל המתלונן, הניף לעברו את הפותחן וקירב אליו את להבו. אגב כך קילל הנאשם את המתלונן ואיים עליו, כי "אם לא יהיה בן אדם" הוא "יגמור אותו" ויתפוס אותו בכל מקום. המתלונן הדף את הנאשם והנאשם קרב אליו וחייב את המתלונן קם ממקומו ואז הנאשם איים עליו שנית, שיחזור ויתפוס אותו, ואז עזב את המקום.

לאחר שעזב את הפיצרייה, התיישב הנאשם לצד חנות מכולת סמוכה, ואז הגיעה לשם במכונית אשה עם שתי בנותיה הקטינות (להלן: **המתלוננת**), ועצרה בסמוך לנאשם. כאשר ירדו בנותיה של המתלוננת מהמכונית הנאשם איים עליהן, והשתיים ברחו לתוך חנות המכולת. המתלוננת בקשה מהנאשם לחדול ממעשיו, ובתגובה הוא קם, הניף את ידו לעברה בצורה מאיימת, קילל אותה במלים שהנייר אינו סובלן ואיים עליה, כי "יזיין" אותה ואת בנותיה, כי לא תראה אור יום וכי עד הלילה היא "תהיה קבורה".

המתלונן והמתלוננת פנו למשטרה בשל מעשיו של הנאשם, וארבעה שוטרים הגיעו למקום. כאשר הבחינו השוטרים בנאשם, הם שאלו למעשיו ובקשו ממנו להתלוות אליהם לתחנת המשטרה. הנאשם סרב להתלוות לשוטרים, קילל אחד מהם וידה לעברו פחית בירה, אשר פגעה בפניו. כתוצאה מכך, נגרם לשוטר חתך מדמם באפו והוא נזקק לטיפול רפואי.

השוטרים עצרו את הנאשם והוא המשיך לקלל את אותו שוטר במלים בוטות וירק לעברו.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת מעשיו של הנאשם ופגיעתם בערכים מוגנים שונים, כמו גם לנזק הקונקרטי שנגרם לנפגעי העבירה, כעולה ממסך שהגישה בעניין זה, ובקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם את מכלול המעשים הוא מאסר, לתקופה שבין שנה לשנתיים. ביחס לקביעת העונש בתוך המתחם, הפנתה לקבלת האחריות של הנאשם מצד אחד, ומנגד להרשעותיו הקודמות ולכך שבעת ביצוע המעשים היה תלוי נגדו מאסר מותנה. לאור אלה בקשה להשית על הנאשם עונש הנמצא במרכז של המתחם ולהפעיל את המאסר המותנה במצטבר.

ב"כ הנאשם שם את הדגש בטיעונו על נסיבות חייו הקשות של הנאשם ועל קשייו האישיים, כעולה מחוות דעת פסיכיאטרית שנערכה בעניינו. לדבריו הנאשם סובל מבעיות שליטה, ויש למצוא לו פתרון יסודי, שאיננו כליאתו. לאור אלה ביקש להסתפק בתקופה התנאי שהוטלה על הנאשם בתיק הקודם.

מתחם העונש ההולם

ראשית אומר, כי ראיתי לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל מעשיו של הנאשם. מדובר ברצף מעשים, אשר אמנם הופנו כלפי קרבנות שונים, אבל מהווים ארוע עברייני אחד (וראו לעניין זה ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל וכן ע"פ 6341/14 ניסים בן אישטי נ' מדינת ישראל).

חומרת מעשי הנאשם ברורה - מדובר ברצף של התנהגות בריונית ואלימה, המופנית כלפי אנשים אשר לרוע מזלם נקרו בדרכו של הנאשם ונפלו קרבן למעשיו:

כל חטאו של המתלונן הראשון היה שלא היה פנוי לנהל שיחה עם הנאשם, ובתגובה ספג איומים, אותם ליווה הנאשם בהנפת סכין שהיתה ברשותו. אמנם מדובר בסכין קטנה, אך גם סכין כזו יכולה לפגוע - ובעיקר להמחיש כי איומיו של הנאשם יכולים גם לקבל ביטוי מוחשי.

אין כל הסבר מדוע איים הנאשם על בנותיה של המתלוננת ועליה, ומה עשו שגרם לתשפוכת הקללות והאיומים לה זכו. נראה כי מדובר בהתפרצות חסרת סיבה ופשר.

מדובר במעשים קשים, הפוגעים בשלוות נפשם של מושאי האיומים ובתחושת הבטחון האישי שלהם. בארוע הראשון הנאשם לא הסתפק באיומים מילוליים, אלא המחיש את רצינותם בכך שנופף בסכין קטנה. בארוע השני, האיומים הופנו כלפי אישה ושתי בנותיה הקטנות, באופן שמחריף את השפעתם על השומע. מהמסמך שהגישה ב"כ המאשימה, במ/1, עולה כי נפגעי מעשיו של הנאשם עודם חשים את השפעת המעשים עליהם.

מדובר בהתנהגות בריונית ואלימה, שלא ניתן לגלות כלפיה סלחנות או סובלנות, ומחייבת תגובה עונשית חדה ומרתיעה.

דברים דומים אמורים ביחס לשוטר אשר הותקף בפחית בירה ונחבל בפניו, ללא כל סיבה נראית לעין: מדובר בהתנהגות אלימה ובריונית, אשר חברה שומרת חוק חייבת להוקיע בחריפות: שוטרי סיור מבצעים מלאכה קשה, שוחקת, כפזית טובה ולעיתים מסוכנת, תוך חיכוך עם אוכלוסיה קשה ופורעי חוק. לא ניתן לקבל כי יבצעו מלאכתם כשהם חשופים לאלימות, איומים ועלבונות ואין מקום לגלות סובלנות או סלחנות לפגיעה בהם.

פסיקה עקבית של כל הערכאות מתייחסת לחומרתה של עבירת תקיפת שוטר ולצורך להטיל בגינה עונשים מרתיעים. ר'

למשל ע"פ 6040/13, נעמן נ' מדינת ישראל, שם נפסק ביחס לנאשם אשר איים על שוטרים ברצח והכה אחד מהם באופן שגרם לו לחבלה:

"יג. לאחר העיון, החלטנו להיעתר לערעור. סבורים אנו, כי העונש שהוטל על המשיב בגזר דינו של בית המשפט קמא אינו הולם דיו את חומרת עברותיו ואת חשיבותם של הערכים המוגנים אשר נפגעו בהתנהגותו - יכולתם של גורמי אכיפת החוק לבצע את תפקידם, שמירת הסדר הציבורי והגנה על בטחון הציבור, ועם אלה עקרון שלטון החוק וכיבודו, יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 3236/98 אבו דריס נ' מדינת ישראל (1998):

"השופט המלומד הצביע על חומרתן היתירה של העבירות בהן הורשעו הנאשמים. אכן - כך כתב השופט המלומד - 'פציעותיהם של השוטרים לא היו חמורות, ובידי הנאשמים לא היו כלי חבלה, אך מנגד: 'מה שנראה בעיני חמור ומחריד כאחד הוא עצם הרעיון שאזרחים מרשים לעצמם לתקוף שוטרים במהלך מילוי תפקידם, לא בשל מעשה התגרות או מעשה בלתי חוקי שעשו השוטרים, אלא בשל עצם העובדה שהשוטרים רצו לבצע את תפקידם. שוטרי משטרת ישראל נמצאים בחזית המאבק בפשע, לרוב בגופם ממש. לעתים הם מסכנים את חייהם ברצותם למלא את תפקידם כראוי. ביקורת שגרתית של שוטרי סיור ביחס למכונית חשודה היא דבר יום ביומו, ואין להעלות על הדעת שינסו להפריעה באמצעים אלימים הפוגעים בגופם של השוטרים ומסכנים את בריאותם' " (פסקה 3 לפסק דינו של המשנה לנשיא, השופט ש' לויין).

יד. ראו גם ע"פ הייב נ' מדינת ישראל 8704/08 (2009):

מעשיהם של המערערים, שכללו איומים ותקיפה של שוטרים הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין הינם בבחינת התנהגות פלילית חמורה ושלוחת כל רסן, אשר קוראת תיגר על אושיות שלטון החוק תוך התעלמות מופגנת מנורמות התנהגות ראויות שיש להקפיד עליהן" (פסקה 8 לפסק דינו של השופט י' דנציגר).

עוד ראו ע"פ 6642/09 מדינת ישראל נ' גביש (2009); ע"פ 194/14 מדינת ישראל נ' מחמוד (2014).

טו. המשיב בהתנהגותו, בזלזול ובבריונות שהפגין כלפי השוטרים, פגע בערכים אלה פגיעה הראויה לענישה מחמירה יותר. בייחוד רואים אנו בחומרה את הפגיעה הגופנית באחד השוטרים. נראה לנו, כי לנוכח נסיבות הפרשה, עלינו לשדר מסר כי התנהגות מעין זו תיבחן ותישפט בחומרה; על כן נראה לנו כי מתחם הענישה צריך להיות, בנסיבות, בין 12 חודשים ל-24 חודש."

ר' גם ע"פ 4565/13, אמון נ' מדינת ישראל, מיום 4.11.13), שם נדון עניינו של נאשם אשר תקף מורה באלימות לנגד עיני תלמידיו, ונדון לשנת מאסר בפועל:

"בית משפט זה כבר פסק בעבר כי מעבר לחומרה הכללית הנודעת לעבירות אלימות, הרי שלאלימות המכוונת כנגד עובדי ציבור נודעת חומרה מיוחדת, מאחר שהן פוגעות פגיעה אנושה גם בערך החברתי הנודע לתפקוד התקין של השירות הציבורי (ראו: ה"מ 215/72 משיח נ' מדינת ישראל, פ"ד כו(2) 172 (1972); רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.8.2008); דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.7.2011)). עובדי

הציבור "חשופים בצריח" - כמי שלא אחת נמצאים בחזית ההתמודדות עם מתן שירות לאנשים שיודעים אף הם קשיים. עובדי הציבור נדרשים להתגייס כל יום מחדש למתן שירות ולשם כך לגייס כוחות גוף ונפש. זהו הרקע לחקיקת עבירות מיוחדות שעניינן לא רק הגנה על שלמות גופם של עובדי הציבור, אלא גם הגנה על כבודם, לפחות במצבים שבהם הפגיעה היא פגיעה קשה בליבתו."

וכן ר' ע"פ 7639/13, אמרה נ' מדינת ישראל, בעניינם של נאשמים אשר תקפו מאבטח בבית חולים וגרמו לו לחבלות, ונדונו לעונשים של שנת מאסר ושמונה חודשי מאסר:

"9. ככלל, אנו סבורים שהעבירות שביצעו המערערים 1-2 הן חמורות ביותר, וכי העונש היאה להן ברגיל הוא מאסר בפועל. עבירות של אלימות חסרת פשר המתפרצת ברגע הן איום מתמיד על שלוות חייהם של האזרחים, כמו גם על ביטחונם האישי. מבית משפט זה צריך לצאת מסר ברור של אי-השלמה עמן, מסר המתבטא לא רק במלים, אלא גם במדיניות הענישה הלכה למעשה. הדברים מקבלים משנה תוקף לנוכח המימד הציבורי בפעילותו של קורבן העבירה, המאבטח, אשר אליו עוד נתייחס להלן. על כן, אנו סבורים שהשיקולים שהנחו את בית המשפט קמא היו השיקולים הנכונים, ושחרף נסיבותיו האישיות של המערער 2 לא היה מקום להקל עמו יותר מכפי שנעשה."

מכאן עולה, כי הנחייתו הברורה והחד משמעית של בית המשפט העליון לערכאות הדיוניות היא, כי יש להחמיר בעניינם של נאשמים התוקפים עובדי ציבור ולהשית עליהם עונשי מאסר לריצוי ממש, מאחורי סורג ובריח - ובמיוחד כאשר תוצאת המעשים היא חבלת גוף של ממש.

גם עבירת החזקת הסכין מחייבת תגובה עונשית מחמירה, גם בשים לב לכך שמדובר בפותחן בקבוקים ובו להב קטן, ולא בסכין רגילה. חמרתה של עבירת החזקת הסכין היא, שהיא עבירה "פותרת שער" למגוון עבירות אלימות קשות. למרבה הצער, פעמים רבות קטטה אשר יכלה להגמר ללא נזק ממשי למעורבים בה, הסתיימה באורח טרגי, בשל כך שאחד המעורבים היה מזוין בסכין ובחר להשתמש בו. הערך המוגן אשר נפגע בשל עבירת החזקת סכין, הוא הערך החשוב מכל, שלמות הגוף וקדושת חיים. קו ישר ועקוב מדם מחבר בין עבירה זו ובין החמורות שבעבירות שבחוק העונשין. לפיכך, מדיניות ענשית נכונה אמורה לבטא את הפוטנציאל הקטלני הטמון בעבירה זו והצורך החיוני למנעה. ככל ששירתו אנשים מלצאת מפתח ביתם עם סכין, כך ימעטו קרבתות נוספים. לא בכדי קבע המחוקק בצדה של עבירה זו עונש מקסימלי של חמש שנות מאסר.

לאור זאת, פסיקה עקבית קובעת, כי ככלל יש להטיל בגין עבירת החזקת סכין, גם כעבירה יחידה, עונש של מאסר ממש, למעט במקרים חריגים. הסתפקות במאסר בעבודות שירות אין בה כדי לבטא את חמרת העבירה או להעביר מסר מרתיע ברור, לנאשם ולחברה כולה.

ר' למשל האמור בע"פ 242/07, אובלימוב נ' מדינת ישראל, שם נפסק:

"ואכן אין צורך להכביר מלים על כך שסכין קוראת לשולף ולדוקר כשם שפירצה קוראת לגנב; "תת תרבות הסכין" על גילוייה השונים - מהחזקת סכין ועד לשימוש אלים בה - היא אורח תדיר, לא רצוי, בבתי המשפט, לרבות בבית משפט זה; היא כבר גבתה לא מעט חיי אדם, ועל כן אין מנוס מענישה מרתיעה לגביה, בכל גילוייה."

באותו מקרה אושר גזר דין של תשעה חודשי מאסר בפועל בגין עבירה של החזקת סכין ללא עבירה נלווית.

ר' גם דברי בית המשפט המחוזי בחיפה בע"פ 5953-03-09, אבו לשין נ' מדינת ישראל

לא מצאנו עילה להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא. הלכה היא כי בעבירות של נשיאת סכין יש מקום לגזור עונש של מאסר. אמנם קיימים מקרים חריגים בהם לא נגזר עונש כאמור, ואולם בדרך כלל, וגם כאשר מדובר בנאשמים ללא עבר פלילי, גוזרים בתי המשפט עונש של מאסר בפועל על אלו הנושאים על גופם סכין ללא צידוק סביר.

כמו כן ר' רע"פ 2932/08, מרגאן נ' מדינת ישראל ורע"פ 9400/08, מועתז נ' מדינת ישראל, שם אושרו גזרי דין של מאסר בפועל לשני נאשמים, צעירים ללא הרשעות קודמות, אשר הורשעו בעבירה של החזקת סכין בלבד וכן ע"פ 39461-10-13, גרשקוביץ, עפ"ג 27836-08-14, חזן נגד מ"י, ע"פ (חיפה) 31988-06-10, גטהון נ' מדינת ישראל והפסיקה המצוטטת בו.

ר' במיוחד עפ"ג 1307-05-16, אבו טיר, שם אושר עונש של שבעה חודשי מאסר בגין ארוע דומה מאוד, של איומים באמצעות סכין.

בשים לב לאלה, מתחם העונש אותו בקשה המאשימה לקבוע למכלול המעשים בהם הורשע הנאשם, בין שנה לשנתיים מאסר, נראה מתון, אך לא אחמיר עם הנאשם מעבר לזה.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירות

הנאשם יליד 1980. לחובתו הרשעות קודמות רבות בעבירות אלימות שונות:

בשנת 1997 הורשע בעבירות אלימות, סמים והסגת גבול ונדון למאסר מותנה.

בשנת 2005 הורשע בעבירות סמים ונדון למאסר מותנה.

בשנים 2006-2015 הוגשו נגדו מספר כתבי אישום בשל עבירות אלימות שונות, וההליכים הופסקו בעקבות קביעה כי אינו כשיר לעמוד לדין.

בשנת 2015 הורשע בעבירת איומים ונדון לחודשיים מאסר.

בשנת 2017 הורשע בעבירות הפרעה לשוטר והכשלת מעצר ונדון לשלושה חודשי מאסר.

בשנת 2017 הורשע בהחזקת סכין, איומים והפרעה לשוטר ונדון לחמישה חודשי מאסר.

בשנת 2018 הורשע בעבירות אלימות שונות ונדון לתשעה חודשי מאסר ולמאסרים מותנים של ארבעה חודשים וחודשיים, שהם חבי הפעלה בתיק זה.

בשנת 2019 הורשע בעבירת איומים ונדון לשלושה חודשי מאסר בפועל.

מחוות דעת פסיכיאטרית שנערכה בעניינו של הנאשם ביום 18.6.19 עולה, כי הנאשם אובחן כבעל הפרעת אישיות אנטי

סוציאלית וכי ייתכן שסובל גם מהפרעה נפשית נוספת. עוד עלה, כי הנאשם משתמש בסמים ואלכוהול לאורך שנים רבות, ועניין זה עומד ברקע עבירות האלימות אותן ביצע.

הנאשם נמצא כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו, בתיק זה ובתיקים נוספים, מלבד תיק אחד משנת 2012 בו נמצא כי לא היה אחראי למעשיו ואושפז בכפייה (ויש סתירה בעניין זה בין חוות הדעת ובין גליון הרישום הפלילי, ממנו עולה כי הנאשם נמצא לא כשיר לעמוד לדין במספר תיקים בין השנים 2015-2206, ולא רק בתיק אחד).

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו, אשר מעידה על מודעות מסוימת לפסול שבמעשיו ולחומרתם. כמו כן ההודעה חסכה מהמתלוננים את הצורך במתן עדות, עניין אשר עורר בחלקם חוסר נוחות מובן (ר' בקשת המאשימה מיום 15.8.19 להעדת חלק מהעדים מאחורי פרגוד).

עוד זקפתי לזכות הנאשם את העובדה שגם אם נמצא כשיר לעמוד לדין ואחראי למעשיו, ניכר בו כי הוא סובל מבעיית שליטה, המוחמרת על ידי צריכת סמים ואלכוהול. עניין זה אף עולה מכך שמספר הליכים אשר התנהלו נגדו הופסקו בשל מצבו הנפשי. נראה, כי הנאשם כלוא בתוך מעגל אשר אינו מסוגל להחלץ ממנו, והוא מוצא עצמו פעם אחר פעם אחר פעם אחר פעם מבצע עבירות דומות.

מנגד, הבאתי בחשבון לחובת הנאשם את עברו המכביד, המעיד בו כי אין עליו מורא החוק. מאסרים ומאסרים מותנים שהוטלו על הנאשם לא הביאו להתמתנות בהתנהגותו ולא הרתיעו אותו מלשוב ולפגוע באחרים.

תוצאת מצבו של הנאשם היא פגיעותיו החוזרות ונשנות באחרים: בני משפחה, מכרים רחוקים וזרים גמורים, אשר מוצאים עצמם קרוב לפרצי אלימות מצידו של הנאשם, על לא עוול בכפם. עם כל ההבנה לקשייו של הנאשם, חובתו של בית המשפט היא להגן על הקרבן ולא לרחם על התוקפן, במחיר סיכון אחרים.

לאור אלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש הנמצא בצידו הנמוך של מתחם העונש ההולם, ולהפעיל את המאסרים המותנה שלחובתו באופן שיחפפו זה לזה, אך יצטברו לעונש שבסעיף א'.

לטעמי היה גם מקום לחייב את הנאשם לפצות את השוטר אותו תקף, אך המאשימה לא עתרה לכך, וספק רב בעיני אם ניתן יהיה לגבות ממנו פיצויים.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. חמישה עשר חודשי מאסר בפועל. העונש ימנה מיום המעצר, 6.6.19.
- ב. מפעיל מאסרים מותנים של ארבעה חודשים וחודשיים אשר הושתו על הנאשם בת"פ 65026-07-18 ביום 20.12.18. עונשים אלו יופעל בחופף זה לזה, אך במצטבר לעונש המאסר שבסעיף א', כך שסך הכל ירצה הנאשם תשעה עשר חודשי מאסר.
- ג. שמונה חודשי מאסר, בו לא יישא אלא אם יעבור כל עבירת אלימות שהיא פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ד. ארבעה חודשי מאסר, בו לא יישא אלא אם יעבור כל עבירת אלימות שהיא עוון או החזקת סכין תוך שלוש

שנים מיום שחרורו מהמאסר.

שירות בתי הסוהר יעשה מאמץ לשלב את הנאשם בהליך שיקומי במסגרת ריצוי מאסרו, ועל רשויות הרווחה לעקוב אחרי מצבו של הנאשם לאחר שחרורו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ט, 26 ספטמבר 2019, במעמד הצדדים.